

ASPO-KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.9.2018

Aspo Q3: Liikevoitto kasvoi ja oli 7,2 Me (7,1) sisältäen 0,9 Me yrityskaupan järjestelykuluja.
(Suluissa esitetty vuoden 2017 vastaavan ajanjakson luvut)

Tammi–syyskuu 2018

- Aspon liikevaihto kasvoi ja oli 384,3 Me (370,0).
- Liikevoitto kasvoi ja oli 18,0 Me (16,6).
- Katsauskauden voitto oli 13,4 Me (13,9).
- Osakekohtainen tulos oli 0,40 euroa (0,40).
- ESL Shippingin liikevoitto oli 10,9 Me (9,4), Leipurin 2,5 Me (2,4), Telkon 8,7 Me (7,8) ja Kaukon -0,3 Me (-0,2).
- Liiketoiminnan rahavirta kasvoi ja oli 7,6 Me (5,7).

Heinä–syyskuu 2018

- Aspon liikevaihto kasvoi 7,2 % ja oli 136,3 Me (127,2).
  - Liikevoitto parani ja oli 7,2 Me (7,1)
  - Vuosineljänneksen voitto oli 6,0 Me (5,9).
  - Osakekohtainen tulos laski 5,3 % ja oli 0,18 e/osake (0,19).
  - ESL Shippingin liikevoitto kasvoi ja oli 4,0 Me (3,3). Telkon liikevoitto laski ja oli 2,9 Me (3,1). Leipurin liikevoitto laski ja oli 0,8 Me (1,4). Kaukon liikevoitto parani ollen 0,7 Me (0,2).
- ESL Shipping sai ruotsalaisen AtoB@C-varustamon hankinnan päätökseen 31.8.2018. Hankinnasta aiheutuneet järjestelykulut laskivat ESL Shippingin liikevoittoa 0,9 miljoonaa euroa. Yrityshankinnan odotetaan vaikuttavan positiivisesti ESL Shippingin kannattavuuteen neljänneistä neljänneksestä alkaen.
- Osana AtoB@C-varustamon kauppahinnan maksua Aspo laski liikkeeseen 444 255 uutta osaketta myyjälle suunnatulla osakeannilla. Uusien osakkeiden rekisteröimisen jälkeen Aspon osakkeiden kokonaismäärä on 31 419 779 osaketta.
- ESL Shipping vastaanotti kaksi uutta 25.600 dwt:n LNG-käyttöistä alusta Jinlingin-telakalla Nanjingissa Kiinassa. Alusten käyttöönotto ja siirto itämerelle eivät vaikuttaneet vielä kolmannen neljänneksen kannattavuustasoon. Alusten täysi tulospotentiaali on käytettävissä vuoden 2019 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien johtuen alusten Itämerelle siirtymisestä.
- Venäjä, Ukraina ja muut IVY-maat -markkina-alueen valuuttojen heikentyminen kolmannella neljänneksellä heikensi sekä Telkon että Leipurin liikevaihdon ja kannattavuuden kasvua. Itämarkkina-alueen liikevaihto kasvoi kuitenkin euromääräisesti 6 % ja kannattavuus parani markkina-alueella.

Osingonmaksu

- Yhtiökokouksen päättämästä 0,43 euron osingosta maksettiin ensimmäinen erä, 0,21 euroa/osake huhtikuussa. Toinen erä 0,22 euroa/osake maksetaan 5.11.2018.

Aspon ohjeistus vuodelle 2018 säilyy ennallaan.

Aspon liikevoitto on 25–31 miljoonaa euroa (23,1) vuonna 2018.

AVAINLUVUT

	7-9/2018	7-9/2017	Muutos-%	1-9/2018	1-9/2017	Muutos-%	1-12/2017
Liikevaihto, Me	136,3	127,2	7,2	384,3	370,0	3,9	502,4
Liikevoitto, Me	7,2	7,1	1,4	18,0	16,6	8,4	23,1
Liikevoitto-%	5,3	5,6		4,7	4,5		4,6
Voitto ennen veroja, Me	6,3	6,4	-1,6	14,9	15,0	-0,7	21,1
Katsauskauden voitto, Me	6,0	5,9	1,7	13,4	13,9	-3,6	19,4
Tulos/osake, euroa	0,18	0,19	-5,3	0,40	0,40	0,0	0,56
Liiketoiminnan rahavirta, Me	8,8	2,2	300,0	7,6	5,7	33,3	17,4
Oma pääoma/osake, euroa				3,75	3,54		3,67
Oman pääoman tuotto, % (ROE)				15,6	16,7		17,1
Omavaraisuusaste,%				29,3	33,6		35,6
Nettovelkaantumisaste, %				155,2	109,7		103,9
ESL Shipping, liikevoitto, Me	4,0	3,3	21,2	10,9	9,4	16,0	13,5
Leipurin, liikevoitto, Me	0,8	1,4	-42,9	2,5	2,4	4,2	3,1
Telko, liikevoitto, Me	2,9	3,1	-6,5	8,7	7,8	11,5	10,8
Kauko, liikevoitto, Me	0,7	0,2	250,0	-0,3	-0,2	-50,0	-0,2

Vuoden 2018 yleisnäkymät

Markkinoiden yleinen poliittinen epävarmuus on säilynyt ennallaan. Teollisuustuotannon odotetaan kuitenkin kasvavan Aspon liiketoimintojen päämarkkina-alueilla vuoden 2018 aikana. Raaka-ainehintojen odotetaan säilyvän nykyisellä tasolla tai vahvistuvan. Venäjällä kansantalous ja teollisuustuotanto ovat kasvussa, mutta kansainväliset pakotteet ja niiden mahdollinen lisääntyminen ovat lisänneet epävarmuutta Venäjän talouden kehityksestä. Kansainvälisen talouden kasvun odotetaan jatkuvan. Yleiset poliittiset riskit ovat edelleen koholla. Tämä voi vaikuttaa toimintaympäristöön nopeasti tai heikentää vapaakauppaa vaikuttaen myös Aspon liiketoimintaan.

ASPO-KONSERNIN TOIMITUSJOHTAJA AKI OJANEN:

”Aspon vahva operatiivinen tuloskehitys jatkui kolmannella neljänneksellä. Liikevoitto kasvoi, vaikka sitä pienensi AtoB@C-yrityskaupan 0,9 miljoonan euron järjestelykulut.

Varustamon uudet alusinvestoinnit saatiin päätökseen Viikin ja Haagan luovutuksen tapahduttua kolmannella neljänneksellä. Uudet alukset kulkivat pohjoisen Koillisväylän kautta Japanista Itämerelle. Alukset ovat osoittaneet toimivuutensa myös haastavissa arktisissa olosuhteissa. Uusien ympäristöystävällisten LNG-alusten käyttöönoton sekä toteutetun yrityskaupan seurauksena ESL Shipping ja AtoB@C ovat yhdessä Itämeren suurin varustamo viidelläkymmenellä aluksellaan. Varustamon liikevaihdon arvioidaan lähes kaksinkertaistuvan. ESL Shipping muuttui AtoB@C:n myötä omat aluksensa omistaneesta varustamosta tehokkaasti myös markkinoilta vuokrattuja ja miehitettyjä aluksia operoivaksi varustamoksi. Varustamotoiminta palvelee uusia asiakaskuntia, kuten metsäteollisuutta, energiateollisuuden bioenergiakuljetuksia sekä teollisuuden tuotekuljetuksia.

Varustamon liikevaihto kasvoi ja liikevoitto parani kolmannella neljänneksellä. Yritysosto ja uudet alukset eivät vielä vaikuttaneet kannattavuutta parantavasti. Telkon liikevaihto ja liikevoitto säilyivät lähes ennallaan. Leipurin liikevaihto ja liikevoitto laskivat. Telkon ja Leipurin kasvua hidasti idän markkinoiden valuuttojen heikentyminen. Valuuttojen arvon vaihtelusta huolimatta sekä Telkon että Leipurin kannattavuus parani itämarkkinoilla. Kauko paransi liikevoittoa toisella neljänneksellä toteutettujen toiminnan tehostamistoimien sekä kolmannelle neljännekselle perinteisesti ajoittuvan energiatehokkuustuotteiden myyntisesongin johdosta. Kaukon toimintojen tehostamista tullaan jatkamaan.

Investointien, yritysostojen ja tehostamistoimien ansiosta Aspon tulospotentiaali on parantunut entisestään. Arvioni mukaan ESL Shipping tulee parantamaan tulostaan neljänneestä neljänneksestä alkaen, vaikka uusinvestointien ja yrityskaupan tulosvaikutus näkyy kokonaisuudessaan vasta vuonna 2019.

Aspon pääomarakenne on heikentynyt kolmannella neljänneksellä yli pitkäaikaisen tavoitetilan johtuen uusien alusten vastaanotosta ja yritysostosta. Monialayrityksenä Aspon velkaantumistaso voi ajoittain olla korkeakin. Aspon kassavirran ja velanhoitokyvyn arvioidaan olevan nyt entistäkin vahvempia.

Aspo kertoo lisää tavoitteistaan ja omistamiensa liiketoimintojen strategioista, kehitysvaiheista ja taloudellisista tavoitteista pääomamarkkinapäivässään 21.11.2018.”

ASPO-KONSERNI

LIKEVAIHTO

Liikevaihto segmentteittäin

	7-9/2018	7-9/2017	Muutos	1-9/2018	1-9/2017	Muutos	1-12/2017
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	30,6	18,3	67,2	73,7	56,7	30,0	79,3
Leipurin	28,0	29,9	-6,4	89,4	89,4	0,0	122,3
Telko	67,3	67,3	0,0	196,7	196,6	0,1	262,2
Kauko	10,4	11,7	-11,1	24,5	27,3	-10,3	38,6
Muu toiminta	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Yhteensä	136,3	127,2	7,2	384,3	370,0	3,9	502,4

Segmenttien välillä ei ole merkittävää liikevaihtoa.

Liikevaihto markkina-alueittain

	7-9/2018	7-9/2017	Muutos	1-9/2018	1-9/2017	Muutos	1-12/2017
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
Suomi	44,6	39,4	13,2	122,0	120,1	1,6	160,8
Skandinavia	15,8	11,2	41,1	41,9	37,3	12,3	50,6
Baltia	13,1	15,3	-14,4	45,8	42,1	8,8	58,8
Venäjä, Ukraina + muut							
IVY-maat	45,6	43,2	5,6	124,4	122,6	1,5	164,9
Muut maat	17,2	18,1	-5,0	50,2	47,9	4,8	67,3
Yhteensä	136,3	127,2	7,2	384,3	370,0	3,9	502,4

Aspon liiketoimintojen markkina-alueista kasvoivat voimakkaasti Skandinavia, jonka kasvu oli 41 %, Suomi 13 % sekä Venäjän, IVY-maiden ja Ukrainan markkina-alue, jonka kasvu oli yli 5 %. Venäjän,

IVY-maiden ja Ukrainan markkina-alue on Aspon suurin markkina-alue, jonka liikevaihto oli 45,6 miljoonaa euroa (43,2). Skandinavian ja Suomen liikevaihdon kasvuun vaikutti ESL Shippingin yrityskaupan myötä kuljetusten kasvu näille alueille.

TULOS

Liikevoitto segmenteittäin

	7-9/2018	7-9/2017	Muutos	1-9/2018	1-9/2017	Muutos	1-12/2017
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	4,0	3,3	21,2	10,9	9,4	16,0	13,5
Leipurin	0,8	1,4	-42,9	2,5	2,4	4,2	3,1
Telko	2,9	3,1	-6,5	8,7	7,8	11,5	10,8
Kauko	0,7	0,2	250,0	-0,3	-0,2	-50,0	-0,2
Muu toiminta	-1,2	-0,9	-33,3	-3,8	-2,8	-35,7	-4,1
Yhteensä	7,2	7,1	1,4	18,0	16,6	8,4	23,1

Osakekohtainen tulos

Vuoden 2018 tammi-syyskuun tulos/osake oli 0,40 euroa (0,40). Oma pääoma/osake oli 3,75 euroa (3,54).

Taloudelliset tavoitteet

Aspo tavoittelee keskimäärin yli 20 prosentin oman pääoman tuottoa, enintään 100 prosentin nettovelkaantumisasetta sekä nykyrakenteella 7 prosentin liikevoittoa vuoteen 2020 mennessä.

Vuoden 2018 tammi-syyskuun liikevoittoprosentti oli 4,7 % (4,5), oman pääoman tuotto oli 15,6 % (16,7) ja nettovelkaantumisasaste 155,2 % (109,7).

VUODEN 2018 NÄKYMÄT

Kansainvälisen talouden kasvun odotetaan jatkuvan edelleen. Venäjän ja koko itämarkkina-alueen talous kasvaa, mutta poliittiset riskit ja kansainvälinen Venäjään kohdistunut pakotepolitiikka ovat lisänneet markkina-alueen riskitasoa ja tulevaa kehitystä on haastava ennustaa. Uhka kansainvälisen vapaakaupan esteiden lisääntymisestä on kasvanut ja negatiivinen kehitys voi olla myös nopeaa, millä voi olla vaikutusta Aspon päämiesten, asiakasyritysten tai Aspon liiketoimintojen toimintaedellytyksiin. Valuuttakurssien arvioidaan edelleen vaihtelevan voimakkaasti. EU:n ja erityisesti Suomen talouskasvu on hyvällä tasolla ja Suomen vientiteollisuuden vientimäärät ovat olleet kasvussa. Teollisuustuotannon odotetaan kasvavan Aspon liiketoimintojen päämarkkina-alueilla Pohjois-Euroopassa. Hyvä suhdanne jatkuu, joskin riski nopeisiin talouden muutoksiin on olemassa.

Suomessa liiketoiminnan sujuvuutta voivat loppusyksyn aikana haitata asiakasyritysten ja kuljetusketjujen toimintaan mahdollisesti vaikuttavat poliittiset lakot.

Aspolle tärkeiden tuotannollisten raaka-aineiden ja öljyn hinnan odotetaan yleisesti pysyvän nykyisellä tasollaan tai vahvistuvan. ESL Shippingille tärkeiden merikuljetusten kuivarahtihintojen odotetaan säilyvän nykytasolla tai vahvistuvan.

ASPON LIKETOIMINNAT

ESL SHIPPING

ESL Shipping on Itämeren johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo.

Katsauskauden lopulla varustamon tonnisto koostui yhteensä 50 aluksesta kantavuudeltaan 468 000 tonnia kuollutta painoa. Aluksista 19 on kokonaan omistettuja, kaksi alusta on vähemmistöomistettuja, yksi alus on vuokrattu ja loput 28 alusta ovat aikarahdattuja. ESL Shippingin kilpailuetu perustuu kykyyn varmistaa teollisuuden ja energiantuotannon tuote- ja raaka-ainekuljetukset ympärivuotisesti vaikeissakin sääolosuhteissa. Varustamo tarjoaa erityispalveluina suurten valtamerialusten lastauksia ja kevennyksiä merellä.

	7-9/2018	7-9/2017	Muutos-%	1-9/2018	1-9/2017	Muutos-%	1-12/2017
Liikevaihto, Me	30,6	18,3	67,2	73,7	56,7	30,0	79,3
Liikevoitto, Me *)	4,0	3,3	21,2	10,9	9,4	16,0	13,5
Liikevoitto-%	13,1	18,0		14,8	16,6		17,0

*) 7-9/2018 liikevoitto sisältää 0,9 Me yrityshankintaan liittyviä järjestelykuluja.

Yleiset kuivien irtolastien markkinarahdinhinnat säilyivät vakaina yli kesäkauden, eikä kansainvälistä vapaakauppaa rajoittavilla tulleilla tai sanktioilla ollut merkittävää vaikutusta rahtimarkkinaan tai yleiseen kuljetuskysyntään kolmannella neljänneksellä.

Varustamon alukset ovat kolmannella neljänneksellä operoineet pääosin Itämeren ja Pohjois-Euroopan sopimusliikenteessä suorittaen myös merilastausta ja -purkausta. Kuljetukset Itämerellä ja Pohjanmerellä perustuvat pitkäkestoisii asiakassopimuksiin ja vakiintuneisiin asiakassuhteisiin. Operointia Kanadan arktiselta alueelta Eurooppaan on jatkettu edellisvuosien tapaan. Vallitsevat sääolosuhteet ovat olleet operoinnin kannalta pääosin hyvät.

ESL Shippingin kolmannen neljänneksen liikevaihto kasvoi merkittävästi korkeampien kuljetusmäärien sekä syyskuussa uudisrakennusten valmistumisen ja AtoB@C-yrityskaupan tuoman aluskapasiteetin kasvun seurauksena. Myös polttoaineen hinnannousu vaikutti liikevaihdon kasvuun sopimuksiin sisältyvien polttoaineklausuulien kautta. Liikevaihto kasvoi 67 % vertailukaudesta ja oli 30,6 miljoonaa euroa (18,3). Elokuun lopussa toteutuneen yrityskaupan vaikutus liikevaihdon kasvuun oli noin 7 miljoonaa euroa.

Kolmannen neljänneksen liikevoitto kasvoi 21 % ja oli 4,0 miljoonaa euroa (3,3). Kauden liikevoitto-% oli 13,1 (18,0). Liikevoittoon sisältyy 0,9 miljoonaa euroa yrityskauppaan liittyviä järjestelykuluja.

Kannattavuuden paranemiseen vaikuttivat osaltaan onnistunut alusoperointi sekä vertailukautta korkeammat kuljetusmäärät. Kolmannella neljänneksellä ESL Shipping kuljetti lasteja merkittävästi vertailukautta enemmän, yhteensä 3,4 miljoonaa tonnia (2,8).

Pohjoismaisen terästeollisuuden kuljetusmäärät olivat vertailukautta korkeammalla tasolla ja myös muun terästeollisuuden kuljetusmäärät nousivat merkittävästi. Energiateollisuuden kivihiilen kuljetusmäärät laskivat hieman vertailukauteen nähden. Itämeren alueella puuraaka-aineen merikuljetusten kysyntä on noussut voimakkaasti etenkin pienemmässä laivaluokassa. Myös muiden asiakassektoreiden kuljetusmäärät kasvoivat. Merellä tapahtuva suurten valtamerialusten lastaus- ja purkaustoiminta oli vuoden kolmannella neljänneksellä vilkasta etenkin Perämerellä. Kolmannella neljänneksellä telakoitiin kaksi alusta.

Osana kasvustrategiaansa ESL Shipping julkisti 29. kesäkuuta annetun pörssitiedotteen mukaisesti ostavansa ruotsalaisvarustamo AtoB@C:n. Suomen kilpailuviranomainen hyväksyi yrityskaupan 27.7.2018 ja kauppa saatettiin päätökseen 31.8.2018. AtoB@C:n luvut sisältyvät ESL Shippingin raportoimiin lukuihin syyskuun 2018 alusta lukien.

AtoB@C harjoittaa varustamoliiketoimintaa 30 aluksella, jotka ovat kantavuudeltaan 4 000 - 5 000 tonnia. AtoB@C omistaa kuusi irtolastialusta kokonaan ja kahdesta aluksesta 49 % osuuden. Loput 22 alusta ovat aikarahdattuja. Vuonna 2017 AtoB@C:n liikevaihto oli 79,3 miljoonaa euroa ja liikevoitto 3,2 miljoonaa euroa. AtoB@C:n rahat koostuvat metsäteollisuuden raaka-aineista ja tuotteista, terästeollisuuden tuotteista, lannoitteista, kierrätysmateriaaleista, biopolttoaineista ja mineraaleista. AtoB@C:n päätoimipiste sijaitsee Ruotsissa Ystadissa.

Yrityskaupalla ESL Shipping vahvistaa asemaansa myös pienempien alusten kokoluokassa. Varustamon liiketoiminta monipuolistuu merkittävästi sen laajentaessa tarjontaansa ja asiakaskuntaansa raaka-ainekuljetuksista teollisuuden tuotekuljetuksiin.

ESL Shipping on yhdessä AtoB@C:n kanssa vahvasti läsnä koko Pohjois-Euroopan alueella. Laajentunut ESL Shipping on entistä tasapainoisempi ja riskien osalta hajautetumpi varustamokokonaisuus ja sillä on entistä enemmän mahdollisuuksia kehittää ympäristöystävällisiä ja tehokkaita kuljetusratkaisuja asiakkaiden tuleviin tarpeisiin.

Elokuun lopussa ja syyskuun alussa varustamolle luovutettiin Jinlingin- telakalla Nanjingissa Kiinassa maailman ensimmäiset nesteytettyä maakaasua polttoaineenaan käyttävät jäävahvistetut irtolastialukset ms Viikki ja ms Haaga. Alukset täyttivät niille asetetut korkeat tavoitteet muun muassa laadun, taloudellisuuden ja ympäristöystävällisyyden osalta. Uudet 160-metriset 25 600 dwt:n laivat tuottavat yli 50 prosenttia vähemmän hiilidioksidipäästöjä kuin edeltävän sukupolven alukset.

Alukset tulevat raaka-ainelastissa Japanista Itämerelle Pohjoisen merireitin eli Koillisväylän kautta, mikä lyhentää merimatkaa Panaman kanavan kautta kulkevaan reittiin verrattuna kolme viikkoa ja pienentää merkittävästi matkan ympäristövaikutuksia. Koillisväylän käyttäminen vähentää päästöjä yli 40 prosenttia Panaman kanavan kautta kulkevaan reittiin verrattuna.

Uudisrakennushanke on osa EU:n osittain rahoittamaa Bothnia Bulk -projektia, jonka tavoitteena on päivittää olemassa oleva Luulajan, Oxelosundin ja Raahen välinen merireitti aiempaa ympäristöystävällisemmäksi.

ESL Shippingin tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi 30 % ja oli 73,7 (56,7) miljoonaa euroa. Liikevoitto kasvoi 16 % ja oli 10,9 (9,4) miljoonaa euroa.

ESL Shippingin näkymät 2018

Varustamon aluskapasiteetti kasvoi merkittävästi kolmannella neljänneksellä AtoB@C-yrityskaupan seurauksena ja uudisrakennusten valmistuttua. Uudet alukset tulevat liikenteeseen Itämerelle neljännen neljänneksen aikana. Kapasiteetin kasvu mahdollistaa operatiivisen tehokkuuden ja kannattavuuden parantamisen vuoden viimeisellä neljänneksellä, jolloin aluskapasiteetista on tyyppillisesti pulaa. Uudet LNG-käyttöiset alukset tulevat parantamaan varustamon kannattavuutta ja vähentävät merkittävästi toiminnan ympäristörasitusta.

Taloukskasvun odotetaan jatkuvan varustamon päämarkkina-alueella. Suomessa liiketoiminnan sujuvuutta voivat loppusyksyn aikana haitata asiakasyritysten ja kuljetusketjujen toimintaan mahdollisesti vaikuttavat poliittiset lakot. Kansainväliseen vapaakauppaan kohdistuvat toimenpiteet ja poliittisten riskien kasvu voivat vaikuttaa globaaleihin tavaravirtoihin. Laivapolttoaineen hinta on merkittävästi edellisvuotta korkeammalla tasolla, mutta sen vaikutus kannattavuuteen on suurelta osin neutraali asiakassopimusten polttoaineklausuulien johdosta.

Pääosa yhtiön kuljetuskapasiteetin käytöstä on varmistettu Itämerellä ja Pohjois-Euroopassa pitkäaikaisin sopimuksin. Sopimuskumppanien yleiset kuljetusmääräennusteet loppuvuodelle ovat hyvin tyydyttävät tärkeimmissä asiakassegmenteissä, vaikkakin Englannin markkinoilla esiintyy poliittisesta tilanteesta johtuvaa kysynnän epävarmuutta. Terästeollisuuden yleinen kysyntätilanne on hyvä ja sen kuljetusten odotetaan kehittyvän erittäin positiivisesti ja kuljetusmäärien kasvavan merkittävästi edellisvuodesta. Varustamolle tärkeän merellä tapahtuvan suurten alusten lastaus- ja purkaustoiminnan kysynnän odotetaan jatkuvan vilkkaana. Myös varustamon pienemmälle laivaluokalle tärkeän metsäteollisuuden raaka-aine- ja tuotelaivausten kysynnän arvioidaan jatkuvan vahvana loppuvuoden ajan.

Energiateollisuuden kuljetustarpeen arvioidaan kokonaisuudessaan olevan hyvällä tasolla. Energiasektorin kuljetusmäärien arvioidaan nousevan loppuvuodesta alkaen edellisvuoteen nähden tulevan lämmityskauden kasvavan bioenergian kuljetustarpeen johdosta. Biopolttoaineiden kuljetusmarkkinan Itämerellä arvioidaan kasvavan merkittävästi lähivuosien aikana ja varustamo on jo sopinut siihen liittyvästä uudesta hankkeesta, jossa kuljetukset alkavat loppuvuoden 2018 aikana.

Loppuvuonna 2018 tullaan telakoimaan suunnitelman mukaisesti kaksi pienemmän kokoluokan alusta ja myös joidenkin aikarahdattujen alusten telakoinneilla on vaikutusta käytössä olevaan aluskapasiteettiin. Aikarahtaussalkun koostumusta tarkastellaan tarvittaessa kysynnän painopisteiden muutosten mukaisesti. Hyvän ja tehokkaan aluskapasiteetin käytön varmistamiseksi vahvistetaan operoinnin ja myynnin resursseja syksyn aikana varustamon tärkeimmissä toimipaikoissa.

LEIPURIN

Leipurin on ainutlaatuinen ratkaisujen tarjoaja leipomo- ja konditoriatuotteiden sekä kodin ulkopuolisen syömisen (foodservice) markkinoilla. Leipurin tarjoamat ratkaisut käsittävät muun muassa tuotevalikoiman kehityksen, reseptiikan, raaka-aineet, koulutuksen ja laitteet aina myyntipisteiden suunnitteluun saakka. Osana kokonaisratkaisuja Leipurin suunnittelee, toimittaa ja huoltaa leipomoteollisuuden valmistuslinjoja, paistopisteitä sekä muita elintarviketeollisuudessa tarvittavia koneita ja laitteita. Leipurin raaka-aineita ja koneita toimittavat kumppanit ovat alansa johtavia kansainvälisiä valmistajia. Leipurin toimii Suomessa, Venäjällä, Baltiassa, Puolassa, Ukrainassa, Kazakstanissa ja Valko-Venäjällä.

	7-9/2018	7-9/2017	Muutos-%	1-9/2018	1-9/2017	Muutos-%	1-12/2017
Liikevaihto, Me	28,0	29,9	-6,4	89,4	89,4	0,0	122,3
Liikevoitto, Me *)	0,8	1,4	-42,9	2,5	2,4	4,2	3,1
Liikevoitto-%	2,9	4,7		2,8	2,7		2,5

*) 1-12/2017 sisältää kolmannella neljänneksellä 0,4 Me:n myyntivoiton lihateollisuuden raaka-aineliiketoiminnan myynnistä sekä neljännellä neljänneksellä Leipurin vuonna 2014 toimittamaan projektitoimitukseen liittyvän korvauksen käsittelykuluineen, yhteensä -0,5 Me.

Kolmannella neljänneksellä kansantalouden ja kuluttajien ostovoiman kehitys Suomessa ja muilla länsimarkkinoilla jatkui hyvänä. Itämarkkinoilla kansantaloudet ja yksityinen kulutus jatkoivat kasvua. Suomessa ruoan kuluttajahinta nousi. Venäjällä inflaatio on edelleen alhaisella tasolla ja vähittäiskaupan volyymi jatkoi kasvuaan. Leipurin-liiketoiminnalle tärkeiden raaka-aineiden hinnoissa oli vaihtelua raaka-aineryhmittäin ja satokausituotteiden markkinahinnat nousivat kolmannen neljänneksen aikana.

Teollisen pakatun leivän markkina on edelleen laskussa länsimarkkinoilla, kun taas myymäläleipomoiden sekä myymäläpaistopisteiden markkina on jatkanut kasvuaan. Itämarkkinoilla hintakategorialtaan kalliimpien tuotteiden kysyntä on taloustilanteen vuoksi edelleen aikaisempien vuosien tasoa alhaisempaa, mutta kategorian tuotteiden volyymi on kääntymässä kasvuun. Venäjällä tapahtui vuoden 2017 aikana muutos, jonka seurauksena leipomot eivät enää vastaa vähittäismyynnin leipähävikistä vaan myymättömät leivät ovat vähittäiskaupan vastuulla. Muutos on

vähentänyt pakatun leivän valmistusta merkittävästi, minkä liikevaihtoa laskeva vaikutus näkyy vertailukauden lukuihin verrattuna vuoden 2018 loppuun saakka. Leipurin kannalta merkittävänä kuluttajamarkkinoita muokkaavina trendeinä jatkuivat kodin ulkopuolisen syömisen lisääntyminen, välipalasyömisen kasvu sekä kahvileipien kulutuksen lisääntyminen.

Leipurin-liiketoiminnan kolmannen neljänneksen liikevaihto laski vertailukaudesta 6 % ja oli 28,0 miljoonaa euroa (29,9). Liikevaihdon lasku vertailukauden tasosta johtui pääasiassa 2017 elokuun lopussa tehdystä liiketoimintakaupasta, jossa Leipurin myi lihateollisuuden raaka-aineliiketoiminnan MP Maustepalvelut Oy:lle. Liikevoitto laski 43 % ja oli 0,8 miljoonaa euroa (1,4). Merkittävä liikevoiton laskuun vaikuttanut tekijä oli vertailukauden tulokseen sisältynyt 0,4 miljoonan euron myyntivoitto lihateollisuuden raaka-aineliiketoiminnan myynnistä. Kolmannen neljänneksen liikevoittoprosentti oli 2,9 % (4,7), joka ei ole tyydyttävällä tasolla. Itämarkkinoiden raaka-aineliiketoiminta säilytti kannattavuustasonsa huolimatta ruflan kurssin heikentymisestä kolmannella neljänneksellä.

Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden leipomoraaka-aineiden kolmannen neljänneksen volyymit kasvoivat ja huolimatta valuuttakurssien heikentymisestä liikevaihto kasvoi 3 % ja oli 7,6 miljoonaa euroa (7,4). Valuuttakurssien heikentyminen vaikutti negatiivisesti Leipurin hintakilpailukykyyn itämarkkinoilla. Kasvu jatkui hyvänä Ukrainassa. Markkina-alueen liikevoittoprosentti oli noin 8 % (8). Konemyynti mukaan lukien itämarkkinoiden liikevaihto kasvoi 4 % ja oli 8,6 miljoonaa euroa (8,3). Liikevoittoprosentti oli noin 7 % (7).

Länsimarkkinoilla raaka-aineliiketoiminnan liikevaihto sekä liikevoitto laskivat. Suomen raaka-aineliiketoiminnan liikevaihto laski vertailukauden tasosta. Suomen foodservice-liiketoiminta jatkoi kasvuaan vertailukaudesta uuden merkittävän ketjuasiakkaan hankinta- ja logistiikkapalveluliiketoiminnan ansiosta. Foodservice-liiketoiminnan osuus liikevaihdosta on vielä pieni, mutta kasvava.

Koneliiketoiminnan liikevaihto laski 20 % ja liikevoitto oli selvästi vertailukautta alhaisempi. Pitkän aikavälin tilauskanta oman konetuotannon osalta on hyvä, mutta kvartaalien välillä saattaa esiintyä toimituksissa vaihtelua projektien toteutusaikatauluista johtuen.

Leipurin liikevaihto tammi-syyskuussa oli vertailukauden tasolla 89,4 miljoonaa euroa (89,4). Liikevoitto parani edellisen vuoden vastaavaan kauteen verrattuna ja oli 2,5 miljoonaa euroa (2,4). Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto oli 24,5 miljoonaa euroa (24,7). Kannattavuus tällä markkina-alueella parani hieman ja liikevoittoprosentti oli noin 7 % (6).

Leipurin näkymät 2018

Toimialan markkinatilanteen odotetaan pysyvän haastavana Leipurin keskeisillä markkinoilla. Leipurin pääasiakasryhmien eli leipomoiden sekä foodservice-ketjujen kehitys jatkuu asiakaskohtaisesti hyvin vaihtelevana. Esimerkiksi Suomessa useat leipomot ovat ilmoittaneet vuoden 2018 aikana liiketoimintansa päättymisestä, mikä laskee Leipurin Suomen liiketoiminnan liikevaihtoa. Leipurin markkina-aseman odotetaan säilyvän vahvana leipomoteollisuuden sektorilla Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä.

Venäjällä kansantalous ja kuluttajien ostovoima ovat kasvussa, mutta kansainväliset pakotteet ja niiden mahdollinen lisääntyminen ovat lisänneet epävarmuutta Venäjän talouden kehityksestä. Leipurin jatkaa leipomoraaka-aineiden hankinnan kehittämistä pystyäkseen entistä paremmin vastaamaan mahdollisiin kysynnän muutoksiin. Leipurin säilyttää alueella hyvän kannattavuuden, vahvistaa markkina-asemaansa ja hakee kasvua erityisesti leipä- ja kahvileipäsektoreilta sekä myymäläleipomoista.

Kodin ulkopuolisen syömisen markkinat ovat Leipurin-liiketoiminnalle merkittävä kasvualue. Leipurin jatkaa panostuksia foodservice-markkinoilla erityisesti Suomessa ja länsimarkkinoilla, missä Leipurin

vastaa muun muassa ketjuasiakkaiden kuten kahviloiden sekä pikaruokaravintoloiden kasvavaan kysyntään. Leipurin on edelleen kehittänyt foodservice-ketjuille suunnattua liiketoimintaa, joka tarjoaa ketjuasiakkaille sekä hankinta- että logistiikkapalvelua. Leipurin suuret logistiset volyymit sekä tehokkuus ja asiantuntemus mahdollistavat toiminnan kehittämisen ja laajentamisen. Ensimmäisiä merkittäviä asiakkuuksia on solmittu Suomessa.

Koneliiketoiminnassa leipomoiden laiteinvestointien odotetaan kasvavan Suomessa ja Baltiassa. Venäjällä odotetaan varovaista investointien kasvua. Leipurin koneliiketoiminta jatkaa myynti- ja agenttiverkoston vahvistamista Leipurin kotimarkkinoiden ulkopuolella. Leipomokoneiden omatuotannon hankintaverkoston laajentamista sekä valmistuksen ja asennuksen läpimenoaikojen kehittämistä jatketaan. Pitkän aikavälin tilauskanta oman konetuotannon osalta on hyvä, mutta kvartaalien välillä saattaa esiintyä myynnin vaihtelua projektien toteutusaikatauluista johtuen. Leipomokoneiden omassa tuotannossa kasvun merkittävänä ajurina on teollisten investointien lisääntyminen Leipurin kotimarkkinoilla ja muualla Euroopassa.

TELKO

Telko on johtava muoviraaka-aineiden ja teollisuuskemikaalien asiantuntija ja jakelija. Liiketoiminta perustuu alan parhaiden kansainvälisten päämiesten edustuksiin sekä oman henkilöstön asiantuntemukseen. Telkolla on tytäryhtiöitä Suomessa, Baltiassa, Skandinaviassa, Puolassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Ukrainassa, Kazakstanissa, Azerbaidzanissa ja Kiinassa.

	7-9/2018	7-9/2017	Muutos-%	1-9/2018	1-9/2017	Muutos-%	1-12/2017
Liikevaihto, Me	67,3	67,3	0,0	196,7	196,6	0,1	262,2
Liikevoitto, Me *)	2,9	3,1	-6,5	8,7	7,8	11,5	10,8
Liikevoitto-%	4,3	4,6		4,4	4,0		4,1

*) 1–12/2017 sisältää Pietarin terminaalihankkeen alasajoon ja henkilöstöjärjestelyihin liittyviä kuluja yhteensä -0,6 Me

Itämarkkinoiden valuutat heikentyivät, mutta muilta osin Telkon toimintaympäristö pysyi kolmannella neljänneksellä pääosin muuttumattomana. Euroopan talouskasvu ja maailmantalouden kasvu jatkuivat hyvänä ja USA:n talouskasvun myötä raaka-aineiden kulutus pysyi korkealla tasolla. Venäjän talouskasvu on ollut talouspakotteiden seurauksena melko alhaisella tasolla.

Telkon liikevaihto heinä–syyskuussa pysyi samalla tasolla kuin vertailukaudella ja oli 67,3 miljoonaa euroa (67,3). Sekä kemikaalien että muovien hintataso on pysynyt vakaana ja hyvällä tasolla. Raaka-aineiden hintoja on tukenut öljyn nouseva hintataso. Telkon myynnin kasvua ovat rajoittaneet erityisesti muoviraaka-aineiden saatavuusongelmat. Saatavuusongelmat liittyvät maailman talouden korkeasuhdanteeseen, minkä seurauksena raaka-aineiden valmistuskapasiteetti on eräillä Telkon pääpartnereilla suurelta osin täydessä käytössä. Päämiehet ovat joutuneet allokoimaan tuotantovolyymeja eri markkina-alueille ja asiakkaille, ja raaka-aineiden saatavuusongelmien takia Telko on menettänyt liikevaihtoa. Kolmannella neljänneksellä kemikaaliliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 5 % ja oli 29,9 miljoonaa euroa (28,4). Muoviliiketoiminnan liikevaihto laski 4 % ja oli 37,4 miljoonaa euroa (38,9). Muoviliiketoiminnan osuus kolmannella neljänneksellä oli 56 % ja kemikaaliliiketoiminnan osuus vastaavasti 44 % Telkon liikevaihdosta. Telkon heinä–syyskuun liikevoitto laski ja oli 2,9 miljoonaa euroa (3,1). Liikevoittoprosentti oli 4,3 % (4,6).

Telkon itämarkkinoiden eli Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden kolmannen neljänneksen liikevaihto kasvoi 4 % ja oli 34,8 miljoonaa euroa (33,5). Itämarkkinoiden osuus Telkon liikevaihdosta oli 52 %. Markkina-alueen liikevoittoprosentti oli noin 4 %.

Kolmannella neljänneksellä Telko sai päätökseen tanskalaisen voiteluaineiden jakeluyhtiön Square Oilin liiketoimintakaupan. Square Oil on BP Castrolin teollisuusvoiteluaineiden asiantuntija, joka toimii Tanskassa ja Norjassa. Square Oilin liikevaihto on noin 3 miljoonaa euroa, josta puolet tulee Tanskasta ja puolet Norjasta. Liiketoimintakaupalla ei ole merkittävää vaikutusta Telkon vuoden 2018 liikevaihtoon ja tulokseen. Liiketoimintakauppa kasvatti 0,3 miljoonalla eurolla Telkon liikearvoa, joka nousi kokonaisuudessaan 5,3 miljoonaan euroon. Telko aloitti kolmannen vuosineljänneksen lopulla liiketoiminnan Romaniassa, jossa Telkolla on paikallisia asiakkaita palveleva varasto. Jatkossa liiketoiminta on tarkoitus siirtää Romaniaan perustettavaan tytäryhtiöön.

Telkon liikevaihto tammi–syyskuussa pysyi samalla tasolla kuin vertailukaudella ja oli 196,7 miljoonaa euroa (196,6). Liikevoitto oli tammi–syyskuussa 8,7 miljoonaa euroa (7,8). Liikevoittoprosentti oli 4,4 % (4,0). Telkon itämarkkinoiden liikevaihto kasvoi 2 % vertailukaudesta ja oli 94,1 miljoonaa euroa (92,6) ja liikevoittoprosentti oli noin 4 %.

Telkon tulevaisuuden näkymät

Telkon markkina-alueen yleisen taloustilanteen odotetaan pysyvän lähitulevaisuudessa pääosin muuttumattomana. Vapaakaupan esteiden mahdolliset vaikutukset saattavat tulevaisuudessa vaikuttaa asiakasyritysten tilanteeseen. Länsimarkkinoilla Telkon myymien raaka-aineiden kysynnän odotetaan pysyvän lähitulevaisuudessa hyvänä. Itämarkkinoiden talouskasvun odotetaan jatkuvan positiivisena. Öljyn hinta on ollut nousujohteinen kuluvan vuoden ajan maailmantalouden vahvan kysynnän myötä. Telkon myymien raaka-aineiden hintojen odotetaan pysyvän loppuvuoden aikana nykyisellä hyvällä tasolla.

Telko arvioi saavansa Uzbekistanin tytäryhtiön perustamisen valmiiksi ja liiketoiminnan aloitettua vuoden viimeisellä neljänneksellä. Uzbekistan on noin 30 miljoonan asukkaan nopeasti kehittyvä markkina, jossa Telko arvioi olevan merkittävää pitkän aikavälin liiketoimintapotentiaalia.

Venäjällä Telko jatkaa alueorganisaatioidensa vahvistamista. Lisäksi Telko panostaa itämarkkinoilla strategiansa mukaisesti korkeamman jalostusasteen erikoiskemikaaleihin ja life science –segmenttiin.

KAUKO

Kauko on vaativien liikkuvien tietotyöympäristöjen asiantuntija. Se toimittaa parhaat tietotekniset työkalut, tuottavuutta parantavat ratkaisut ja tehokkaan käytön varmistavat palvelut terveydenhuollon, teollisuuden, logistiikan ja viranomaisten tarpeisiin. Kaukon ratkaisuissa yhdistyvät räätälöidyt sovellus-, laite- ja palvelukokonaisuudet. Valikoimiin kuuluu myös energiatehokkuutta parantavia tuotteita.

	7-9/2018	7-9/2017	Muutos-%	1-9/2018	1-9/2017	Muutos-%	1-12/2017
Liikevaihto, Me	10,4	11,7	-11,1	24,5	27,3	-10,3	38,6
Liikevoitto, Me *)	0,7	0,2	250,0	-0,3	-0,2	-50,0	-0,2
Liikevoitto-%	6,7	1,7		-1,2	-0,7		-0,5

*) 1–12/2017 sisältää 0,3 Me aiemmin myytyyn liiketoimintaan liittyvää saatavan alaskirjausta ensimmäisellä neljänneksellä.

Kaukon liikevaihto laski kolmannella neljänneksellä 11 % ja oli 10,4 miljoonaa euroa (11,7). Vertailukaudella oli lopetetun liiketoiminnan Kiinan projektitoimituksia.

Kaukon liikevoitto kasvoi merkittävästi kolmannella neljänneksellä ja oli 0,7 miljoonaa euroa (0,2). Liikkuvan tietotyön liikevaihto kasvoi vahvennettujen tietokoneiden toimitusten seurauksena mm. julkishallinnon asiakkaille. Kauko valittiin kesällä Hanselin kilpailutuksessa vahvennettujen tietokoneiden toimittajaksi julkishallinnolle kahden vuoden sopimusajaksi.

Terveystuotteen myynti jäi vertailukaudesta uusien tuotteiden ollessa vielä lanseerausvaiheessa. Yksikön liikevaihto oli tappiollinen, mutta edeltäviä vuosineljänneksiä parempi. Yksikkö on keskittynyt toimintaan Suomessa ja Saksassa.

Energiatieteiden liikevaihto nousi vertailukauteen nähden. Erityisesti kesän helteinen sää Suomessa lisäsi laitemyyntiä kolmannella neljänneksellä.

Tappiollinen ohjelmistoliiketoiminta lopetettiin toisella neljänneksellä, mikä on osaltaan laskenut kulutasoa.

Kaukon tammi-syyskuun liikevaihto laski 10 % ja oli 24,5 miljoonaa euroa (27,3). Liiketulos oli - 0,3 miljoonaa euroa (-0,2). Edellisen vuoden liikevaihtoa alensi aiemmin myydyin Industrial-liiketoimintaan liittyvän pitkäaikaisen päämiehen konkurssi, josta aiheutui komissiosaatavan 0,3 miljoonan euron suuruinen alaskirjaus.

Kaukon näkymät 2018

Kaukossa jatketaan määrätietoista toimenpiteitä kannattavuuden edelleen parantamiseksi.

Liikkuvan tietotyön laiteliiketoiminnan liikevaihdon ja kannattavuuden odotetaan paranevan. Vahvennettujen tietokoneiden markkinoilla arvioidaan kannattavien tietokoneiden myynnin säilyvän ennallaan tai laskevan ja vahvennettujen tablet-tietokoneiden myynnin odotetaan kasvavan. Kauko tarjoaa terveydenhuoltosektorille erilaisia liikkuvia tietotekniikkaan perustuvia ratkaisuja, jotka tehostavat hoitoa ja hoitohenkilöstön työtä. Terveystuotteen suuntautuvan ratkaisuliiketoiminnan kannattavuutta pyritään parantamaan.

MUU TOIMINTA

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

	7-9/2018	7-9/2017	Muutos-%	1-9/2018	1-9/2017	Muutos-%	1-12/2017
Liikevaihto, Me	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikevoitto, Me	-1,2	-0,9	-33,3	-3,8	-2,8	-35,7	-4,1

Muun toiminnan liiketulos oli kolmannella neljänneksellä -1,2 miljoonaa euroa (-0,9). Liikevaihtoa heikensi lisääntynyt ulkopuolisten palvelujen käyttö ja pienentyneet vuokratuotot.

RAHOITUS

Konsernin rahavarat olivat 17,3 miljoonaa euroa (12/2017: 19,9). Konsernitaseen korolliset velat olivat 198,1 miljoonaa euroa (12/2017: 136,6). Korollisten velkojen keskiporkko oli katsauskauden päättyessä 1,5 % (12/2017: 1,8). Korottomat velat olivat 88,9 miljoonaa euroa (12/2017: 72,2).

Aspo-konsernin nettovelkaantumisaste oli 155,2 % (12/2017: 103,9) ja omavaraisuusaste 29,3 % (12/2017: 35,6). Vuoden 2017 kolmannen neljänneksen päättyessä nettovelkaantumisaste oli 109,7 % ja omavaraisuusaste 33,6 %. Kolmannella neljänneksellä Aspo-konsernin pääomarakenteeseen vaikutti merkittävästi sekä varustamon investointi kahteen uuteen kuivarahtialukseen, että AtoB@C-varustamon yritysosto. Toteutuneet merkittävät tulevaisuuden panostukset näkyvät Aspo-konsernin taseen kasvuna ja pääomarakenteen muutoksena. Konsernin kasvanut liiketoiminnan hajautus ja edelleen vahvistunut kyky tuottaa kassavirtaa parantavat konsernin pääomarakennetta jo ensi vuodesta 2019 alkaen.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta tammi-syyskuussa parani vertailukauteen verrattuna ja oli yhteensä 7,6 miljoonaa euroa (5,7). Käyttöpääoman muutos oli katsauskauden aikana -14,6 miljoonaa euroa (-16,3). Investointien rahavirta oli -50,3 miljoonaa euroa (-13,7). Konsernin vapaa rahavirta oli -42,7 miljoonaa euroa (-8,0).

Aspon ja päärahoittajapankkien kesken allekirjoitettujen sitovien valmiusluottolimiittien määrä oli katsauskauden päättyessä yhteensä 40 miljoonaa euroa. Valmiusluottolimiiteistä oli katsauskauden päättyessä käytössä 10 miljoonaa euroa. Aspon 80 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli 37 miljoonaa euroa käytössä.

Aspo laski 27.5.2016 liikkeeseen 25 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponnikorko on kiinteä 6,75 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskupäivästä.

Aspo on suojannut korkoriskiään koronvaihtosopimuksilla, joiden käypä arvo 30.9.2018 oli -0,2 miljoonaa euroa (-0,5). Rahoitusinstrumentit ovat käyvän arvon hierarkian tasolla 2.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit vuoden 2018 kolmannen neljänneksen aikana olivat 37,8 miljoonaa euroa (3,1). Investoinnit koostuivat pääosin ESL Shippingin LNG-alusten maksuista ja vähäisistä määristä muiden segmenttien käyttöomaisuushankintoja.

Investoinnit segmentteittäin ilman yritysostoja

	7-9/2018	7-9/2017	Muutos	1-9/2018	1-9/2017	Muutos	1-12/2017
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	37,4	3,0	1146,7	38,5	14,2	171,1	16,8
Leipurin	0,2	0,0	-	0,4	0,2	100,0	0,5
Telko	0,1	0,1	0,0	0,4	0,4	0,0	0,5
Kauko	0,0	0,0	-	0,0	0,1	-100,0	0,1
Muu toiminta	0,1	0,0	-	0,1	0,0	-	0,1
Yhteensä	37,8	3,1	1119,4	39,4	14,9	164,4	18,0

AtoB@C-varustamon hankinnasta kerrotaan kohdassa liiketoimintahankinnat.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstö segmenteittäin katsauskauden lopussa

	9/2018	9/2017	Muutos-%	12/2017
ESL Shipping	274	237	15,6	235
Leipurin	330	317	4,1	315
Telko	301	286	5,2	288
Kauko	35	46	-23,9	46
Muu toiminta	24	25	-4,0	25
Yhteensä	964	911	5,8	909

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli kauden lopussa 964 (911).

Palkitseminen

Aspo-konsernissa on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2013. Suomen henkilöstöä koskeva tulospalkintajärjestelmä on kytketty henkilöstörahastoon niin, että tulospalkkion voi sijoittaa henkilöstörahastoon tai nostaa rahana. Rahastoinnin pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä. Henkilöstörahaston jäseninä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä 2015-2017

Vuonna 2018 kannustinjärjestelmän sääntöjen mukaisesti Aspolle palautui elo-syyskuussa työsuhteen päättymisen perusteella vuosina 2016 ja 2017 osakepalkkiojärjestelmien perusteella luovutettuja omia osakkeita yhteensä 3 525 kappaletta.

Osakepalkintaohjelmat 2018–2020

Aspo Oyj:n hallitus on päättänyt huhtikuussa 2018 kolmesta uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Uusien järjestelmien tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyiset yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuvat palkkiojärjestelmät.

Osakepalkkiojärjestelmä 2018–2020

Osakepalkkiojärjestelmässä 2018–2020 on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2018, 2019 ja 2020. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2018 perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS).

Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2018 kuuluu noin 15 henkilöä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2018 maksetaan vuonna 2019 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Osakepalkkiojärjestelmän 2018–2020 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 500 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Johtoryhmän osakepalkkiojärjestelmä 2018–2020

Johtoryhmän osakepalkkiojärjestelmässä 2018–2020 on yksi ansaintajakso, kalenterivuodet 2018–2020. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2018–2020 perustuu konsernin liikevoittoon

(EBIT) ja sen maksaminen edellyttää poikkeuksellista onnistumista.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2018–2020 maksetaan vuonna 2021 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Ansaintajakson 2018–2020 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 200 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä 2018

Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän 2018 palkkio perustuu osallistujan voimassa olevaan työ- tai toimisuhteeseen ja työssäolon jatkumiseen sitouttamisjaksolla ja se maksetaan yhtiön osakkeina 12-36 kuukauden mittaisen sitouttamisjakson päättymisen jälkeen. Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä on tarkoitettu vain yksittäisille avainhenkilöille hallituksen erityisellä päätöksellä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 100 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Talousnäkymät ovat hyvät Aspon kaikilla markkina-alueilla ja talouden sekä teollisuustuotannon kasvu ovat vähentäneet Aspon markkina-alueisiin liittyviä taloudellisia riskejä. Poliittisten riskien lisääntymisen ei arvioida vaikuttavan lyhyellä tähtäimellä Aspon liiketoimintaan. Aspon liiketoimintaan eivät ole vaikuttaneet Yhdysvaltojen ja Kiinan asettamat tuontitullit, jotka heikentävät maailman vapaakauppaa yleisesti. Aspolla ei ole liiketoimia, joihin Brexit tai sen toimeenpanon malli vaikuttaisivat tai tulisivat vaikuttamaan suoraan, mutta Aspon omistamien liiketoimintojen päämiesten tai asiakkaiden kautta epäsuoria vaikutuksia saattaa syntyä.

Finanssikriisin jälkeen maailmantalous kasvaa nyt samanaikaisesti kaikilla Aspon markkinoilla, mutta hillitymmin kuin alkuvuonna. Euroalueella kasvu on hidastunut ja syynä pidetään kauppapoliittisten jännitteiden lisääntymistä. Venäjällä kansantuotteen kasvu ja inflaatio ovat odotetulla tasolla, vienti on kasvanut, mutta yksityinen kulutus ja investoinnit ovat lisääntyneet hitaasti. Laivojen yleiset rahtihinnat ovat vaihdelleet koko kuluvan vuoden ajan, ja katsauskauden loppupuolella tapahtuneen laskun jälkeen hinnat kääntyivät nousuun.

Aspon kaikkien toimialojen taloudelliset riskit ovat alentuneet markkinoiden vakautumisen seurauksena. Arvaamattomuus kansainvälisessä politiikassa ja kauppapolitiikassa, nopeat liikkeet valuuttojen arvoissa tai hyödykemarkkinoilla voivat silti vaikuttaa Aspon liiketoimintojen tuotteiden kysyntään ja kilpailukykyyn. Sekä itä- että länsimarkkinoiden kasvua aiemmin rajoittanut investointihyödykkeiden heikko kysyntä on kääntynyt varovaiseen kasvuun. Venäjällä investoinnit ovat lisääntyneet, joskin niistä edelleen suuri osa kohdistuu energiasektorille. Yksityinen kulutus ja tuonnin määrä ovat kasvaneet hitaasti. Talouden rakenteellisia uudistuksia ei ole tapahtunut ja talouden kasvun odotetaan pysyvän edellisvuoden tasolla.

Strategiset riskit

Poliittiset riskit ovat maailmanlaajuisesti kasvaneet, mikä voi vaikuttaa Aspon toimintaympäristöön nopeasti ja heikentää vapaakauppaa sekä lyhyellä että pitemmällä aikavälillä. Aspon markkina-alueen taloudellinen ja poliittinen tilanne on saattanut vaikeuttaa Aspon strategiaan kuuluvien rakenteellisten muutosten toteuttamista vaikka viime aikoina niitä on toteutettukin. Tilanne voi jatkua nykyisen kaltaisena edelleen, mutta taloudellisen ja poliittisen paineen hellittäessä tai kiristytessä se voi muuttua nopeastikin.

Venäjän talous on vakiintunut ja inflaatio on hidastunut, mutta kasvu on hidasta. Kulutuskysynnän heikentyminen pitkällä aikavälillä on vaikuttanut yleisesti kauppaan, mutta nimellispalkkojen kasvu ja kuluttajien parantunut luottamus talouteen ovat lisänneet kulutuksen kasvua vaikka inflaatio onkin

leikannut ostovoimaa. Ukrainassa talouden tila on vakiintunut. Kuluttaja- ja tuottajahinnat ovat maltillisella tasolla eivätkä ole muuttuneet alkuvuoden heilahtelujen jälkeen merkittävästi. Tuotanto ylittää edellisvuoden määrät ja tuonti sekä vienti kasvavat, joskin edellisvuotta maltillisemmin. Venäjän ja Ukrainan rahoitusmarkkinoilla ja maksuliikenteessä ei ole nähty heikkenemisen merkkejä, mutta riskejä niihin liittyy. Yritysten investointihalukkuus on lisääntynyt.

Kotimaisen tuotannon suosiminen on lisännyt Venäjällä tuotettujen raaka-aineiden ja tarvikkeiden määrää teollisuustuotannossa laadun heikkenemisestä huolimatta. Tämä saattaa entisestään heikentää tuontiraaka-aineiden asemaa arvoketjussa ja alentaa katetasoa, mutta tuonin määrän kasvu voi lisätä ulkomaisten raaka-aineiden kysyntää ja vastaavasti vähentää tähän liittyviä Aspon riskejä.

Taloussuhteet ja niiden lisääntyminen tai muut Venäjän poliittisesta tai taloudellisesta tilanteesta johtuvat esteet voivat osaltaan vähentää kuljetuksia Venäjältä sekä suurten alusten keventämistoiminta merellä voi vähentyä. Protektionistiset toimet voivat vähentää merikuljetuksia Venäjän arktisella alueella Venäjän tiukentaessa sisäisen liikenteen määräyksiä muun muassa energiatuotteiden kuljetuksissa. Suomessa ja muualla Euroopassa yhteiskunnallinen tavoite fossiilisten energialähteiden kulutuksen vähentämiseen energiantuotannossa on lisääntynyt, mikä vähentää hiilen kuljetustarvetta tulevaisuudessa. Korvaavien energiatuotteiden tarve tulee vastaavasti lisäämään kuljetuksia, mutta muutoksesta johtuen tulevaisuuden kuljetusmäärien arviointi on vaikeutunut. Kansainvälisten rahti-indeksien vaihtelu ja pysyminen pitkään matalalla tasolla sekä kaluston lisääntyminen kansainvälisesti erityisesti suurissa kokoluokissa ovat lisänneet varustamojen pitkän aikavälin kannattavuuteen liittyvää epävarmuutta. Tästä huolimatta rahti-indekseissä voidaan nähdä nousua ja liikenteessä olevan kaluston määrissä pidemmällä aikavälillä vähenemistä.

Strategisia riskejä voivat aiheuttaa taloudellisen tilanteen heikkeneminen kansainvälisesti sekä poliittisen ilmapiirin ja protektionismin lisäksi teollisuusasiakkaiden näkymät ja tuotannolliset ratkaisut. Energiantuotannon rakenteisiin liittyvät päätökset, joihin vaikuttavat ympäristöpolitiikka ja muut poliittiset valinnat, aiheuttavat teollisuuteen ja energiantuotantoon muutoksia, jotka voivat vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisätä vaihtoehtoisia energiamuotoja. Itämeren tavaravirrat voivat muuttua teräksen tuotannon, kustannusrakenteiden, asiakasrakenteen muutosten, kuten omistuksen keskittymisen tai muiden syiden vaikutuksesta. Muutokset voivat aiheuttaa negatiivisia seurauksia liiketoiminnalle kuljetustarpeiden vähentyessä, mutta niissä nähdään myös kasvavia mahdollisuuksia. Kansainvälisen meriliikenteen matalien rahtihintojen seurauksena kilpailu rahdeista voi kiristyä myös Itämerellä ja kilpailu voi lisääntyä myös osaltaan leutojen ja jäätömien talvien seurauksena. Aspon ESL Shipping on katsauskauden päättyessä kotiuttamassa uusia talle alueelle ja asiakaskuntaan soveltuvia vähän polttoainetta kuluttavia ja vähäpäästöisiä aluksia, jotka kykenevät toimimaan myös jääolosuhteissa sekä toteutti yrityskaupan, jolla varustamon kilpailukyky paranee merkittävästi.

Strategisiin riskeihin vaikuttavat rahtihintojen pitkän aikavälin muutokset, alusten rakentaminen ja poistuminen markkinoilta, investointitrendit ja kaupan rakenteen muutokset erityisesti länsimarkkinoilla. Itämarkkinoilla riskejä kasvattavat muun muassa poliittinen epävakaus, yhteiskunnalliset rakenteet tai niiden reagoimattomuus liiketoiminnan kohtaamiin vaikeuksiin. Investointien patoutuminen ja purkautuminen voivat aiheuttaa pitkällä aikavälillä muutoksia kilpailutilanteessa ja asiakkaiden käyttäytymisessä. Itä- ja länsimarkkinoiden välinen kauppa voi kärsiä vapaakaupan rajoittamisesta ja sen seurauksena tavaroiden ja palveluiden myynti saattaa vähentyä.

Nopeat muutokset talouden rakenteissa voivat aiheuttaa riskejä asiakas- tai päämiesrakenteen tai teknologian muuttuessa sekä nopeita reaktioita edellyttävien mahdollisuuksien jäädessä hyödyntämättä. Disruptiiviset muutokset saattavat olla hyvin nopeita. Aspon strategisia riskejä tasoittaa liiketoiminnan jakautuminen neljälle toimialalle ja liiketoiminnan harjoittaminen laajalla maantieteellisellä alueella sekä kyky reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin.

Aspo toimii länsimarkkinoiden lisäksi alueilla, joiden talouskehitys tai poliittinen ilmapiiri voivat muuttua hyvin nopeasti negatiiviseksi tai positiiviseksi, minkä seurauksena liiketoiminnan harjoittamisen edellytykset voivat muuttua merkittävästi.

Operatiiviset riskit

Aspon toimintaympäristön taloudellinen epävarmuus on kolmannen neljänneksen aikana tasaantunut. Tästä huolimatta operatiiviset riskit ovat säilyneet. Näitä ovat esimerkiksi toimitusketjuihin, tavaroihin ja palveluihin sekä henkilöihin liittyvät riskit. Erilaisten ulkopuolisten konserniin kohdistuvien väärinkäytösten uhka on myös lisääntynyt sähköisten välineiden kehittymisen seurauksena.

Aspon liiketoimintojen kasvun painopiste on pitkään ollut kehittyvien markkinoiden alueilla, joissa kasvua hidastaviin riskeihin vaikuttavat mm. valuuttakurssien vaihtelu ja korkotaso, raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen taso ja muutokset, teollisuuden ja kaupan investoinnit, asiakkaiden maksuvalmius, lainsäädännön ja maahantuontiasetusten muutokset sekä viranomaistahojen toimimattomuus, epäneutraalius tai korruptio.

Talouden kasvu ja vaihtoehtoisesti tuotannon supistuminen voivat vaikuttaa raaka-aineiden kysyntään. Poliittinen epävakaus vaikeuttaa kaupallista toimintaa ja tilanteen edelleen pitkittyessä voi hidastaa Aspon liiketoimintojen kasvua. Kuluttajien luottamus ja kuluttajakäyttäytyminen heijastuvat myös B-to-B-asiakkuuksien riskeihin ja niiden tasoihin. Kehittyvien markkinoiden kasvumahdollisuudet lisäävät kilpailijoiden halua aloittaa liiketoimintaa tai laajentaa liiketoimintaansa näillä alueilla. Kehittyvien markkinoiden haastavuus ja kärjistyneet tilanteet ovat myös aiheuttaneet kilpailijoiden vetäytymistä näiltä markkinoilta, mikä on luonut Aspon liiketoiminnoille uusia mahdollisuuksia sekä lisännyt markkinaosuuksia.

Valuuttakurssimuutoksilta suojautuminen ei kaikissa olosuhteissa ja erityisesti jatkuvana ole mahdollista. Valuuttakurssien muutokset voivat heikentää tulosta sekä pienentää taseen omaa pääomaa muuntoerojen vaikutuksesta. Valuuttakurssien muutokset voivat vastaavasti vaikuttaa tulosta ja tasetta vahvistavasti. Luottotappioriskien muutos hajautuu liiketoiminnoittain ja asiakkaittain, joten Aspon liiketoiminnat eivät ole kärsineet suuria asiakkuuksiin liittyviä luottotappioita, vaikka luottotappioriskit ovat kasvaneet ja niihin varaudutaan IFRS 9 periaatteiden mukaisesti.

Aspon tuotteiden soveltumattomuus asiakkaiden tuotantoprosesseihin tai niiden tekniset ominaisuudet voivat aiheuttaa kaupan katteiden kaventumista tai toimituksiin liittyviä taloudellisia vaateita. Operatiivisia riskejä ovat lisänneet myös tietotekniikkaan liittyvä rikollisuus, haittaohjelmat ja lisääntynyt petosyritysten määrä. Nämä voivat toteutuessaan aiheuttaa Aspolle taloudellisia menetyksiä. Tietotekninen suojautuminen ja sisäinen koulutus on Aspossa asianmukaisesti järjestetty, mutta hajautetusta rakenteesta johtuen yksittäisiä tapauksia voi toteutua.

Konsernin vahinkoriskien määrää ja todennäköisyyttä arvioidaan säännöllisesti. Vahinkovakuutukset kilpailutetaan ja vakuutusmäärät päivitetään myös säännöllisesti. Vakuutusmäärät ovat Aspon toiminnan laajuuteen nähden riittävät, mutta vakuutusyhtiöt voivat rajoittaa vakuutusten voimassaoloa eri syistä lisääntyneiden riskien seurauksena esimerkiksi sotateoimialueilla.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Aspon tarkastusvaliokunnan yhtenä tehtävänä on yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta. Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintaprosessia ja tekee tarvittavia toimenpiteitä erityisesti strategisten riskien ehkäisemiseksi. Hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti riskienhallinta on osa Aspon sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, omistaja-arvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on toimialojen liiketoimintajohtolla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden

määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana päivittäistä toiminnan ohjausta. Riskienhallinnasta vastaa Aspon talousjohtaja, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle.

Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Yksityiskohtaisempi selvitys riskienhallintapolitiikasta ja merkittävimmistä riskeistä on julkistettu yhtiön kotisivuilla. Rahoitusriskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 30.9.2018 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 31 419 779, joista yhtiön hallussa oli 303 486 osaketta eli 1,0 % osakepääomasta. Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskisuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut.

Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto Nasdaq Helsingissä oli tammi-syyskuussa 2018 yhteensä 1 302 220 osaketta ja 12,5 miljoonaa euroa, eli 4,1 % osakekannasta vaihtoi omistajaa. Katsauskauden ylin kurssinoteeraus oli 10,80 euroa ja alin 8,60 euroa. Keskikurssi oli 9,62 euroa ja katsauskauden päätöskurssi 10,30 euroa. Katsauskauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 320,5 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä oli katsauskauden päättyessä yhteensä 9 346 osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä ja ulkomaisessa omistuksessa oli 1 345 147 osaketta eli 4,3 % osakekannasta.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Osinko

Aspo Oyj:n 10.4.2018 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingoksi 0,43 euroa osakkeelta.

Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäisen erän, 0,21 euroa/osake, maksupäivä oli 19.4.2018. Toinen erä 0,22 euroa/osake maksetaan 5.11.2018 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä 29.10.2018 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon.

Hallitus ja tilintarkastajat

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsi hallituksen jäseniksi uudelleen Mammu Kaarion, Mikael Laineen, Gustav Nybergin, Salla Pöyryn, Risto Salon sekä uudeksi jäseneksi Tatu Vehmaksen. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Gustav Nybergin ja varapuheenjohtajaksi Mammu Kaarion. Kokouksessa hallitus päätti lisäksi valita tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Mammu Kaarion ja jäseniksi Mikael Laineen, Salla Pöyryn ja Tatu Vehmaksen.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, joka on ilmoittanut KHT Toni Halosen toimivan päävastuullisena tilintarkastajana.

Hallituksen valtuutukset

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous 10.4.2018 valtuutti hallituksen päättämään enintään 500.000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla, mikä vastaa noin 1,6 % yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus käsittää myös oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi. Valtuutus on voimassa vuoden 2019 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Yhtiökokous 10.4.2018 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta. Valtuutus on voimassa vuoden 2019 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään uusien osakkeiden osakeannista

Yhtiökokous 10.4.2018 valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakeannin ehdoista ja se sisältää siten myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa vuoden 2019 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Aspon hallitus on käyttänyt varsinaisen yhtiökokouksen 10.4.2018 myöntämää valtuutusta ja osana AtoB@C-yrittäjäkaupan täytäntöönpanoa luovuttanut myyjälle suunnatulla osakeannilla 444 255 kpl Aspon uutta osaketta. Uuden osakkeen merkintähinta oli 9,96 euroa.

OIKEUDENKÄYNNIT

Helsingin kärjäoikeus antoi 27.2.2015 päätöksen ESL Shipping Oy:n ja Suomen valtion välisessä kanteessa, joka koskee vuosina 2001–2004 veloitettuja väylämaksuja. Helsingin kärjäoikeuden päätöksen mukaan Suomen valtio veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti noin 3,0 miljoonaa euroa sekä oikeudenkäyntikulut ja korkoja. Valtio valitti kärjäoikeuden tuomiosta ja hovioikeus kumosi 8.8.2016 annetussa tuomiossa Helsingin kärjäoikeuden päätöksen ja hylkäsi ESL Shippingin kanteen vanhentuneena. Yhtiö haki valituslupaa korkeimmalta oikeudelta, mutta hakemus hylättiin helmikuussa 2018. Yhdessä 13 muun varustamon kanssa, ESL Shipping jätti kesäkuussa 2018 ylimääräistä muutoksenhakua (kantelu ja purku) koskevan hakemuksen korkeimpaan oikeuteen. Lisäksi yhtiö jätti valituksen Euroopan Ihmisoikeustuomioistuimeen, koskien erityisesti omaisuuden suojan rikkomista. Euroopan Ihmisoikeustuomioistuin ilmoitti syyskuussa ettei se ota valitusta käsiteltäväkseen.

Varustamo on voittanut oikeusprosessin intialaista ABG Shipyard -telakkaa vastaan vuonna 2011 vastaanotetun m/s Alppilan takuuaikaisten korjausten korvaamisesta. Välimiesoikeuden antaman päätöksen mukaan ABG Shipyard -telakka veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti korjauskulut ja korot. Päätöksen vaikutus tullaan huomioimaan sillä tilikaudella, jolla päätöksen mukaiset maksut saadaan.

Telko on aloittanut hallinto-oikeusprosessin koskien Tullin määräämää veronkorotusta, joka liittyy Telkon vuosina 2013 ja 2014 maahantuomiin tavaraeriin. Telko pitää Tullin määräämiä maksuja perusteettomina. Maksujen määrä 1,7 miljoonaa euroa on kirjattu kuluksi vuonna 2015.

Kauko on haastanut keväällä 2017 kaksi liikkuvan tietotyön terveydenhuoltosektorille toimitettavan tietotekniikan yksikössä johtotehtävissä toiminutta henkilöä houkuttelukiellon sekä kilpailuoikeusrikkomusten vuoksi siviilioikeuteen. Helmikuussa 2018 käräjäoikeus päätti kanteen vastaajien hyväksi ja Kauko on valittanut hovioikeuteen tuomiosta. Päätöksellä ei ole vaikutusta Aspokonsernin tulokseen.

Helsingissä 25.10.2018

ASPO OYJ

Hallitus

ASPO-KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	7-9/2018		7-9/2017	
	Me	%	Me	%
Liikevaihto	136,3	100,0	127,2	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,9	0,7	0,7	0,6
Materiaalit ja palvelut	-96,4	-70,7	-94,9	-74,6
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-10,1	-7,4	-9,9	-7,8
Poistot ja arvonalentumiset	-2,9	-2,1	-3,0	-2,4
Liiketoiminnan muut kulut	-20,6	-15,1	-13,0	-10,2
Liikevoitto	7,2	5,3	7,1	5,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,9	-0,7	-0,7	-0,6
Voitto ennen veroja	6,3	4,6	6,4	5,0
Tuloverot	-0,3	-0,2	-0,5	-0,4
Tilikauden voitto	6,0	4,4	5,9	4,6
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:				
Muuntoerot	-1,5		-0,7	
Suojauslaskenta	0,0		-0,8	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	0,0		0,0	
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-1,5		-1,5	
Tilikauden laaja tulos	4,5		4,4	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	6,0		5,9	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos	4,5		4,4	
Tulos/osake, euroa	0,18		0,19	
Laimennettu tulos/osake, euroa	0,18		0,19	

	1-9/2018		1-9/2017		1-12/2017	
	Me	%	Me	%	Me	%
Liikevaihto	384,3	100,0	370,0	100,0	502,4	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	2,9	0,8	1,7	0,5	2,0	0,4
Materiaalit ja palvelut	-277,8	-72,3	-274,6	-74,2	-370,5	-73,7
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-31,9	-8,3	-30,8	-8,3	-41,6	-8,3
Poistot ja arvonalentumiset	-8,4	-2,2	-9,0	-2,4	-11,9	-2,4
Liiketoiminnan muut kulut	-51,1	-13,3	-40,7	-11,0	-57,3	-11,4
Liikevoitto	18,0	4,7	16,6	4,5	23,1	4,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-3,1	-0,8	-1,6	-0,4	-2,0	-0,4
Voitto ennen veroja	14,9	3,9	15,0	4,1	21,1	4,2
Tuloverot	-1,5	-0,4	-1,1	-0,3	-1,7	-0,3
Tilikauden voitto	13,4	3,5	13,9	3,8	19,4	3,9
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:						
Muuntoerot	-1,6		-2,1		-3,0	
Suojauslaskenta	2,6		-3,3		-3,7	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	-0,1		0,1		0,2	
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	0,9		-5,3		-6,5	
Tilikauden laaja tulos	14,3		8,6		12,9	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	13,4		13,9		19,4	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos	14,3		8,6		12,9	
Tulos/osake, euroa	0,40		0,40		0,56	
Laimennettu tulos/osake, euroa	0,40		0,40		0,56	

ASPO-KONSERNIN TASE

	9/2018 Me	9/2017 Me	Muutos %	12/2017 Me
Varat				
Aineettomat hyödykkeet	9,0	8,3	8,4	8,0
Liikearvo	47,0	42,0	11,9	42,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	175,5	119,7	46,6	119,9
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	0,8	-	-	-
Muut pitkäaikaiset varat	3,4	4,4	-22,7	4,0
Pitkäaikaiset varat yhteensä	235,7	174,4	35,1	173,9
Vaihto-omaisuus	68,6	66,5	3,2	60,9
Myynti- ja muut saamiset	82,0	67,6	21,3	66,4
Rahavarat	17,3	19,7	-12,2	19,9
Lyhytaikaiset varat yhteensä	167,9	153,8	9,2	147,2
Varat yhteensä	403,6	328,2	23,0	321,1
Oma pääoma ja velat				
Osakepääoma	17,7	17,7	0,0	17,7
Muu oma pääoma	98,9	90,7	9,0	94,6
Oma pääoma yhteensä	116,6	108,4	7,6	112,3
Lainat ja käytetyt luottolimitit	141,3	114,6	23,3	109,5
Muut velat	7,5	4,3	74,4	3,8
Pitkäaikaiset velat yhteensä	148,8	118,9	25,1	113,3
Lainat ja käytetyt luottolimitit	56,8	24,0	136,7	27,1
Osto- ja muut velat	81,4	76,9	5,9	68,4
Lyhytaikaiset velat yhteensä	138,2	100,9	37,0	95,5
Oma pääoma ja velat yhteensä	403,6	328,2	23,0	321,1

ASPO-KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

A = Osakepääoma
 B = Ylikurssirahasto
 C = Käyvän arvon rahasto
 D = Muut rahastot
 E = Omat osakkeet
 F = Muuntoerot
 G = Kertyneet voittovarot
 H = Yhteensä

Me	A	B	C	D	E	F	G	H
Oma pääoma 1.1.2018	17,7	4,3	-2,5	37,0	-2,1	-21,6	79,5	112,3
IFRS 2 standardimuutoksen vaikutus							0,6	0,6
Oikaistu oma pääoma 1.1.2018	17,7	4,3	-2,5	37,0	-2,1	-21,6	80,1	112,9
Tilikauden laaja tulos:								
Tilikauden voitto							13,4	13,4
Muuntoerot						-1,6		-1,6
Rahavirran suojaus *			2,5					2,5
Laaja tulos yhteensä			2,5			-1,6	13,4	14,3
Liiketoimet omistajien kanssa:								
Osingonjako							-13,2	-13,2
Hybridi-instrumentin korot							-1,3	-1,3
Osakepalkitseminen					0,4		-0,9	-0,5
Osakeanti				4,4				4,4
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				4,4	0,4		-15,4	-10,6
Oma pääoma 30.9.2018	17,7	4,3	0,0	41,4	-1,7	-23,2	78,1	116,6
Oma pääoma 1.1.2017	17,7	4,3	1,0	37,0	-2,3	-18,6	75,4	114,5
Tilikauden laaja tulos:								
Tilikauden voitto							13,9	13,9
Muuntoerot						-2,1		-2,1
Rahavirran suojaus *			-3,2					-3,2
Laaja tulos yhteensä			-3,2			-2,1	13,9	8,6
Liiketoimet omistajien kanssa:								
Osingonjako							-12,9	-12,9
Hybridi-instrumentin korot							-2,2	-2,2
Osakepalkitseminen					0,2		0,2	0,4
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					0,2		-14,9	-14,7
Oma pääoma 30.9.2017	17,7	4,3	-2,2	37,0	-2,1	-20,7	74,4	108,4

*verovaikutus huomioituna

ASPO-KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	1-9/2018 Me	1-9/2017 Me	1-12/2017 Me
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Liikevoitto	18,0	16,6	23,1
Oikaisut liikevoittoon	7,9	10,6	13,6
Käyttöpääoman muutos	-14,6	-16,3	-12,6
Maksetut korot	-2,6	-4,3	-5,1
Saadut korot	0,5	0,8	1,0
Maksetut tuloverot	-1,6	-1,7	-2,6
Liiketoiminnan rahavirta	7,6	5,7	17,4
INVESTOINNIT			
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-39,3	-3,1	-4,0
Ennakkomaksut aluksista		-11,4	-13,7
Luovutustulot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	0,3	0,2	0,3
Luovutustulot muista pitkäaikaisista varoista		0,2	0,2
Hankitut liiketoiminnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-11,4		
Myydyt liiketoiminnat	0,1	0,4	0,6
Investointien rahavirta	-50,3	-13,7	-16,6
RAHOITUS			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	45,3	5,2	3,7
Pitkäaikaisten lainojen nostot	28,0	15,6	15,6
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-24,7	-7,2	-7,8
Hybridi-instrumentti, korot	-1,7	-1,7	-1,7
Maksetut osingot	-6,4	-6,4	-12,9
Rahoituksen rahavirta	40,5	5,5	-3,1
Rahavarojen muutos	-2,2	-2,5	-2,3
Rahavarat vuoden alussa	19,9	22,6	22,6
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-0,4	-0,4	-0,4
Rahavarat kauden lopussa	17,3	19,7	19,9

ASPO-KONSERNIN LIIKEVAIHDON JAOTTELU

Liikevaihto markkina-alueittain

	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
ESL Shipping	Me	Me	Me	Me	Me
Suomi	12,0	5,8	27,0	20,3	29,1
Skandinavia	7,7	2,8	17,1	11,0	15,8
Baltia	0,9	1,8	4,9	3,8	5,5
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	2,2	1,4	5,8	5,3	6,3
Muut maat	7,8	6,5	18,9	16,3	22,6
Yhteensä	30,6	18,3	73,7	56,7	79,3
Leipurin					
Suomi	10,3	11,6	34,4	36,6	48,2
Skandinavia	0,2	0,2	0,3	0,7	0,8
Baltia	7,1	8,3	25,4	22,7	32,1
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	8,6	8,3	24,5	24,7	35,0
Muut maat	1,8	1,5	4,8	4,7	6,2
Yhteensä	28,0	29,9	89,4	89,4	122,3
Telko					
Suomi	12,0	13,2	37,8	39,4	52,4
Skandinavia	7,9	8,2	24,4	25,6	33,9
Baltia	5,1	5,2	15,3	15,3	20,7
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	34,8	33,5	94,1	92,6	123,6
Muut maat	7,5	7,2	25,1	23,7	31,6
Yhteensä	67,3	67,3	196,7	196,6	262,2
Kauko					
Suomi	10,3	8,8	22,8	23,8	31,1
Skandinavia	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Baltia	0,0	0,0	0,2	0,3	0,5
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maat	0,1	2,9	1,4	3,2	6,9
Yhteensä	10,4	11,7	24,5	27,3	38,6
Yhteensä					
Suomi	44,6	39,4	122,0	120,1	160,8
Skandinavia	15,8	11,2	41,9	37,3	50,6
Baltia	13,1	15,3	45,8	42,1	58,8
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	45,6	43,2	124,4	122,6	164,9
Muut maat	17,2	18,1	50,2	47,9	67,3
Yhteensä	136,3	127,2	384,3	370,0	502,4

Liikevaihto tuloutusajankohdan mukaan

	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
	Me	Me	Me	Me	Me
ESL Shipping					
Tuloutus ajan kuluessa	30,6	18,3	73,7	56,7	79,3
Yhteensä	30,6	18,3	73,7	56,7	79,3
Leipurin					
Tuloutus yhtenä ajankohtana	26,0	27,8	82,2	84,4	114,7
Tuloutus ajan kuluessa	2,0	2,1	7,2	5,0	7,6
Yhteensä	28,0	29,9	89,4	89,4	122,3
Telko					
Tuloutus yhtenä ajankohtana	67,2	67,0	196,2	195,9	261,3
Tuloutus ajan kuluessa	0,1	0,3	0,5	0,7	0,9
Yhteensä	67,3	67,3	196,7	196,6	262,2
Kauko					
Tuloutus yhtenä ajankohtana	10,4	11,6	24,3	27,2	38,4
Tuloutus ajan kuluessa	0,0	0,1	0,2	0,1	0,2
Yhteensä	10,4	11,7	24,5	27,3	38,6
Yhteensä					
Tuloutus yhtenä ajankohtana	103,6	106,4	302,7	307,5	414,4
Tuloutus ajan kuluessa	32,7	20,8	81,6	62,5	88,0
Yhteensä	136,3	127,2	384,3	370,0	502,4

Liikevaihto tuoteryhmittelyn mukaan

	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
	Me	Me	Me	Me	Me
ESL Shipping yhteensä	30,6	18,3	73,7	56,7	79,3
Raaka-aineet	24,5	25,5	73,5	76,3	103,3
Koneet	3,5	4,4	15,9	13,1	19,0
Leipurin yhteensä	28,0	29,9	89,4	89,4	122,3
Muovit	37,4	38,9	110,4	113,7	150,7
Kemikaalit	29,9	28,4	86,3	82,9	111,5
Telko yhteensä	67,3	67,3	196,7	196,6	262,2
Liikkuva tietotyö	4,4	4,1	11,8	13,0	17,6
Energiätehokkuuslaitteet	6,0	4,8	11,4	11,5	14,5
Muut	0,0	2,8	1,3	2,8	6,5
Kauko yhteensä	10,4	11,7	24,5	27,3	38,6
Yhteensä	136,3	127,2	384,3	370,0	502,4

ASPO-KONSERNIN SEGMENTTIEN VARAT JA VELAT

Segmenttien varat , Me

	9/2018	9/2017	12/2017
ESL Shipping	206,6	128,9	132,9
Leipurin	57,4	60,7	63,5
Telko	93,8	87,7	76,4
Kauko	22,7	25,8	23,6
Segmenteille kohdistamattomat	23,1	25,1	24,7
Yhteensä	403,6	328,2	321,1

Segmenttien velat, Me

	9/2018	9/2017	12/2017
ESL Shipping	17,4	10,1	11,0
Leipurin	14,6	15,0	17,9
Telko	32,7	33,3	29,7
Kauko	6,9	9,3	6,6
Segmenteille kohdistamattomat	215,5	152,1	143,6
Yhteensä	287,1	219,8	208,8

LIIKETOIMINTAHANKINNAT

AtoB@C-varustamon yrityshankinta

ESL Shipping hankki omistukseensa ruotsalaisen AtoB@C:n varustamon liiketoiminnan 31.8.2018 toteutuneella osakekaupalla ostamalla sen keskeisten yhtiöiden koko osakekannan. Alustava kauppahinta on 24,4 miljoonaa euroa. Osa kauppahinnasta maksettiin luovuttamalla myyjälle 444 255 kappaletta Aspo Oyj:n uusia osakkeita kaupantekopäivän kurssiin. Hankitut yhtiöt omistavat kuusi kuivarahtialusta ja vuokraavat käyttöönsä aluksia, joita hankintahetkellä oli 22 kappaletta. Kaupassa siirtyi mukana kaksi 49 % osuutta kommandiittiyhtiöistä, joista kummallakin on omistuksessaan yksi alus.

Yrityskaupalla ESL Shipping vahvistaa asemaansa pienempien alusten kokoluokassa. Varustamon liiketoiminta monipuolistuu merkittävästi, sen laajentaessa tarjontaansa ja asiakaskuntaansa raaka-ainekuljetuksista teollisuuden tuotekuljetuksiin. AtoB@C:n rahat koostuvat metsäteollisuuden raaka-aineista ja tuotteista, terästeollisuuden tuotteista, lannoitteista, kierrätysmateriaaleista, biopolttoaineista ja mineraaleista.

Yrityskaupassa hankittujen omaisuuserien ja vastattavaksi otettujen velkojen alustavat käyvät arvot hankintahetkellä on esitetty seuraavassa taulukossa. Osana kauppahintaa luovutettiin Aspo Oyj:n osakkeita. Kaupassa syntynyt alustava 4,7 miljoonan euron liikearvo perustuu kokonaisuuden parempaan operatiiviseen kilpailukykyyn sekä hankintojen ja kattavamman organisaation tuomiin synergioihin. Liikearvo ei ole verotuksessa vähennyskelpoista.

Hankitut yhtiöt on yhdistelty Aspo-konsernin lukuihin 1.9.2018 alkaen. Jos hankitut yhtiöt olisi yhdistelty Aspo-konsernin lukuihin 1.1.2018 alkaen, olisi konsernin laajan tuloslaskelman liikevaihtonoussut 49,6 miljoonalla eurolla ja liikevoitto noin miljoonalla eurolla.

Luovutettava vastike	Me
Maksettu käteisenä	18,0
Maksamaton ehdollinen kauppahinta	2,0
Aspo Oyj:n osakkeina	4,4
Kokonaishankintameno	24,4
Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät	Käypä arvo Me
Aineettomat hyödykkeet (asiakassuhteet)	1,8
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja sijoitukset	24,8
Vaihto-omaisuus	1,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	7,5
Rahavarat	6,9
Varat yhteensä	42,3
Lainat ja luottolimitit	12,8
Ostovelat ja muut velat	5,5
Laskennallinen verovelka	4,3
Velat yhteensä	22,6
Nettovarallisuus	19,7
Liikearvo	4,7
Yhteensä	24,4

Yrityskauppaan liittyvät hankintakulut 0,9 miljoonaa euroa on raportoitu ESL Shippingin liiketoiminnan muissa kuluissa.

Muut hankinnat

Telko osti 10.8.2018 tanskalaisen voiteluaineiden jakeluyhtiön Square Oilin liiketoiminnan. Square Oil on BP Castrolin teollisuusvoiteluaineiden asiantuntija, joka toimii Tanskassa ja Norjassa. Square Oilin liikevaihto on vuositasolla noin 3 miljoonaa euroa. Liiketoimintakauppa kasvatti Telkon liikearvoa 0,3 miljoonalla eurolla.

LAATIMISPERIAATTEET

Aspo Oyj:n osavuositarkastus on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaan. Yhtiö on ottanut tilikauden alusta käyttöön tiettyjä uusia tai uudistettuja IFRS-standardeja ja IFRIC-tulkintoja vuoden 2017 tilinpäätöksessä kuvatulla tavalla. Muilta osin on noudatettu samoja laadintaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä 31.12.2017. Katsauksen tietoja ei ole tilintarkastettu.

Aspo Oyj noudattaa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Market Authority, ESMA) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamaa ohjeistusta. Yhtiö julkaisee IFRS-tunnuslukujen ohella tiettyjä yleisesti käytettyjä muita tunnuslukuja, jotka ovat pääosin johdettavissa laajasta tuloslaskelmasta ja taseesta. Johdon näkemyksen mukaan tunnusluvut selventävät laajan tuloslaskelman ja taseen antamaa kuvaa toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tunnuslukujen laskentakaavat on selostettu Tilinpäätös ja vastuullisuusraportti 2017 -julkaisun sivulla 79.

Uusien tai uudistettujen standardien käyttöönotto:

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista. Aspo otti standardin käyttöön 1.1.2018 täysin takautuvaa menetelmää soveltaen ja standardin sallimia käytännön apukeinoja hyödyntäen. Uuden standardin vaikutuksesta Aspon tuloutusperiaatteisiin on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa uusien tai muutettujen standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltamista kuvaavassa osuudessa (Tilinpäätös ja vastuullisuusraportti 2017, sivu 47). Koska standardin mukaisten tuloutusperiaatteiden soveltamisen muutosvaikutus olennaisuus huomioiden on vähäinen, ei vuoden 2017 vertailutietoja ole oikaistu. Myyntituotot asiakassopimuksista Aspo jaottelee markkina-alueiden, tuoteryhmittelyn ja tuloutuksen ajankohdan mukaan.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit. Standardin käyttöönottoa 1.1.2018 on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa (Tilinpäätös ja vastuullisuusraportti 2017, sivu 49). Myyntisaamia arvoista Aspo soveltaa odotettujen luottotappioiden määrittämiseen standardin sallimaa yksinkertaistettua segmenttikohtaista mallia. Standardin aiheuttamien muutosten vaikutus avaavaan oli vähäinen aiempaan varauskäytäntöön verrattuna eikä avaavan taseen lukuja ole näin ollen muutettu.

Muutokset IFRS 2:een Osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien luokittelu ja arvostaminen. Muutos koskee 1.1.2018 alkaen osakepalkkiojärjestelmiä, joissa on nettomaksuominaisuuksia ennakonpidätyserovelvollisuuksien täyttämiseksi. IFRS 2 muutosten mukaan näitä osakepalkkiojärjestelmiä ei enää jaeta kahteen osaan, rahalla ja omalla pääomalla maksettaviin eriin, vaan ne luokitellaan kokonaisuudessaan omalla pääomalla maksettavaksi eräksi. Aspo on ottanut muutoksen käyttöön ja laadintaperiaatteiden muutoksen vaikutus on oikaistu avaavaan taseeseen 1.1.2018. Muutoksen johdosta konserni on uudelleen luokitellut osakepalkkiojärjestelmien rahana selvittävät osuudet, yhteensä 0,6 miljoonaa euroa, korottomista veloista osaksi omalla pääomalla maksettavaa erää.

IFRS 16 Vuokrasopimukset. Aspo käynnisti vuonna 2017 projektin valmistautuakseen standardin käyttöönottoon. Standardin käyttöönoton arvioituista vaikutuksista on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa (Tilinpäätös ja vastuullisuusraportti 2017, sivu 49). Alustavan arvion mukaan Aspo tulee ottamaan uuden standardin käyttöön yksinkertaistettua siirtymämenettelyä käyttäen 1.1.2019 alkaen. Aspo tarkentaa arviotaan standardin vaikutuksista vuoden 2018 tilinpäätöksessä.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko. Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen ja vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Konserni raportoi liikevaihtoa seuraavan maantieteellisen jaon mukaan: Suomi, Skandinavia, Baltia, Venäjä + Ukraina + muut IVY-maat, sekä muut maat.

TIEDOTUSTILAISUUS

Lehdistö- ja analytikkotilaisuus järjestetään tänään torstaina 25.10.2018 klo 14.00 Hotel Kämpin Akseli Gallen-Kallela -salissa, Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki.

Helsingissä 25. lokakuuta 2018

ASPO OYJ

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

Arto Meitsalo
talousjohtaja

Lisätiedot:

Aki Ojanen, 09 521 4010, 0400 106 592, sähköposti aki.ojanen@aspo.com

JAKELU:

Nasdaq Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.aspo.fi

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja Pohjois-Euroopan lisäksi kasvumarkkinoilla keskittyen vaativiin B-to-B -asiakkaisiin. Vahvojen yritysbrändien, ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko, tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Ne vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämisestä. Kokonaisuutena ne tuottavat Aspon liikearvon. Aspon konsernirakennetta ja liiketoimintoja kehitetään pitkäjänteisesti ilman ennalta määriteltyä aikataulua.